20/03/2019

Μητρ. Σουηδίας: “Ο Ελληνισμός της Διασποράς οφείλει να προάγει τον πολιτισμό”

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Εκδόθηκε και δημοσιεύτηκε η Επισκοπική Εγκύκλιος για την 25η Μαρτίου 1821 εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σουηδίας κ. Κλεόπα. Μεταξύ άλλων στο μήνυμα του ο Σεβασμιώτατος αναφέρει: “Ο Ελληνισμός της Διασποράς οφείλει, ως ενεργό τμήμα του Ελληνισμού, να παρεμβαίνει και να προάγει τον πολιτισμό, προβάλλοντας τους ήρωες της πίστεως και της πατρίδος, τις εμβληματικές αυτές φυσιογνωμίες, με την καθοδήγηση των κορυφαίων ομογενειακών συλλογικοτήτων, οι οποίες «οφείλουν να λειτουργήσουν, επίσης, και ως δικλείδες ασφαλείας και

εθνικής αυτοπροστασίας”.

Αναλυτικά η εγκύκλιος:

Μέρα τρανή η σημερινή, με εθνική και θρησκευτική διάσταση, για τον απανταχού Ελληνισμό. Σήμερα, 198 χρόνια από το μεγαλύτερο ιστορικό γεγονός της Νεώτερης Ελληνικής Ιστορίας, την Ελληνική Επανάσταση του 1821, θυμόμαστε και τιμούμε τους προγόνους μας που θυσίασαν τη ζωή τους, για να είμαστε σήμερα εμείς ελεύθεροι.
Ο λαός μας επέλεξε να συνεορτάζει την επέτειο της εθνικής του παλιγγενεσίας με την εορτή του Ευαγγελισμού της Κυρίας Θεοτόκου, ταυτίζοντας στο νου και την ψυχή του την απαρχή της σωτηρίας και ανάστασης του γένους των Ελλήνων, με την απαρχή της σωτηρίας και ανάστασης του γένους των ανθρώπων.
Στο χαρμόσυνο μήνυμα του Αρχαγγέλου Γαβριήλ, που αναγγέλλει στη Μαριάμ την ενσάρκωση του Θείου Λόγου, αναγγέλλεται η σωτηρία και η λύτρωση των ανθρώπων.
Το 1821, η ελευθερία σαρκώνεται στην απόφαση των Ελλήνων να αποτινάξουν την τυραννία της μακρόχρονης οθωμανικής σκλαβιάς και να διεκδικήσουν το αναφαίρετο δικαίωμα κάθε ανθρώπου και λαού για αυτοδιάθεση.
Ο εθνικός μας ποιητής Κωστής Παλαμάς σκιαγραφεί τη διπλή γιορτή ως εξής:

«Σβήνουν δυό νύχτες, και δυό αυγές προβάλλουν στον αγέρα.
Δυό λευτεριές που σμίγουνε μέσα στην ίδια μέρα.
Δυό λευτεριές ματόβρεχτες, παιδιά μεγάλου κόπου,
η λευτεριά του Έλληνα κι η λευτεριά του ανθρώπου.»

Ο ποιητής Ανδρέας Κάλβος γράφει στις Ωδές του: «Θέλει Αρετή και Τόλμη η Ελευθερία». Και πράγματι η ελληνική ψυχή διέθετε και διαθέτει αρετή και τόλμη. Ο πόθος του Έλληνα για την ελευθερία, αντλούνταν από τη βεβαιότητα που του παρείχε η ευαγγελική ρήση: «πάντα δυνατά τω πιστεύοντι» και από τα εθνικο-απελευθερωτικά κηρύγματα των Ελλήνων Διαφωτιστών. Κι αναντίρρητα, όπως άλλωστε έγραψε και ο στρατηγός Μακρυγιάννης, «στο θαύμα και όχι στη λογική, χρωστάει την ανάστασή του το Γένος».

Αν και 400 και πλέον χρόνια υπό καθεστώς δουλείας, η ελληνική ψυχή παρέμεινε αδούλωτη. Η Εκκλησία, «η κιβωτός του Έθνους», ήταν παρούσα καθ’ όλη τη διάρκεια των τεσσάρων αιώνων. Το «Κρυφό Σχολειό» διατήρησε θρησκεία και γλώσσα, ήθη και παραδόσεις, ήθος, ενότητα, αλληλεγγύη και την ελπίδα της λευτεριάς.

Η τοπική μας Εκκλησία ευλογεί και τιμά τις προσπάθειες των επίσημων

ομογενειακών φορέων, των Ελληνικών Σχολείων και των Συλλόγων, σε όλη την επικράτεια, και βρίσκεται πάντοτε στο πλευρό τους, στηρίζοντας την ενότητα, την κοινή πορεία και την υλοποίηση κοινού οράματος.

“Ένα πέτρινο ακρωτήρι στην Μεσόγειο που δεν έχει άλλο αγαθό, παρά τον αγώνα του λαού του, την θάλασσα και το φως του ήλιου. Είναι μικρός ο τόπος μας, αλλά η παράδοσή του είναι τεράστια και το πράγμα που την χαρακτηρίζει είναι ότι μας παραδόθηκε χωρίς διακοπή”, θα αναφέρει χαρακτηριστικά ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης στην ομιλία του, κατά την απονομή του Νόμπελ Λογοτεχνίας, το Δεκέμβριο του 1963.

Και γεννάται το ερώτημα: Τί έχουμε πράξει, για να δικαιολογήσουμε τη χρηστή διαχείριση της τεράστιας αυτής παράδοσης; Είναι, εκ μέρους μας, ο τρόπος διαχείρισης των πολιτιστικών αυτών πόρων επαρκής ή αντίθετος σε κάθε έννοια ορθολογικής εκμετάλλευσης ενός «προϊόντος» (εντός εισαγωγικών προϊόντος), στα πλαίσια του σύγχρονου marketing;

Για να έχει ένας λαός το δικαίωμα να ταυτίζεται με τα κατορθώματα ενός προγονικού λαού, αλλά και για να αυτοχαρακτηρίζεται ως άξιος συνεχιστής του, χρειάζεται κάτι πολύ περισσότερο από μια απλή ρητορεία ή μια μαζική παλλαϊκή πεποίθηση περί τούτου. Χρειάζονται έργα που θα αποδεικνύουν έμπρακτα το σεβασμό του πολιτιστικού φορτίου που μεταφέρεται δια των αιώνων.
Είναι καθήκον μας, πέραν του καυχάσθαι περί της ιστορίας και του πολιτισμού μας, να δικαιολογήσουμε την ταυτολογική μας συγγένεια με το ένδοξο παρελθόν μας. Δυστυχώς, παραμένουμε κάποιες φορές προσκολλημένοι σε μια ρητορεία για ένα ανώτερο αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, με ελάχιστες όμως αναφορές ή ακόμη και αποσιώπηση του βυζαντινού πολιτισμού.

Επομένως, είναι αναγκαία, εκ μέρους όλων μας, η ανάπτυξη μιας σοβαρής πολιτιστικής διπλωματίας, που θα θέτει τις βάσεις για μια αξιοπρεπή προώθηση του εθνικού πολιτιστικού προϊόντος στις νέες πατρίδες που μας φιλοξενούν. «Για να υπάρξει πολιτιστική διπλωματία, θα πρέπει οι ίδιοι να γνωρίζουμε αυτό το οποίο θέλουμε να προωθήσουμε και να αποδεικνύουμε την ταυτολογική μας συγγένεια, δια μέσου της αυταπόδεικτης γνώσης και όχι της αναπόδεικτης ρητορείας.» (Όμηρου Δ. Τσάπαλου, Πολιτιστική Διπλωματία: Εργαλείο εν αφθονία σε μια χώρα εν υπνώσει)

Ο θρησκευτικός τουρισμός, η αξιοποίηση και προβολή δηλαδή της Ελληνοχριστιανικής Παράδοσης, αποτελεί ένα απλό παράδειγμα, του πώς μπορεί ένα πολιτιστικό προϊόν να δημιουργήσει τις βάσεις, ώστε να καταστεί η Ελλάδα το επίκεντρο ποικίλου ενδιαφέροντος.

Η πλειοψηφία του ποιμνίου μας στη Σκανδιναυΐα προέρχεται από την Ελλάδα και την Κύπρο, απ᾽ όπου πρωτοεμφανίστηκαν δομικά στοιχεία για το σύγχρονο δυτικό πολιτισμό, όπως η Δημοκρατία, η Φιλοσοφία κι ο Ολυμπισμός.

Ο Ελληνισμός της Διασποράς οφείλει, ως ενεργό τμήμα του Ελληνισμού, να παρεμβαίνει και να προάγει τον πολιτισμό, προβάλλοντας τους ήρωες της πίστεως και της πατρίδος, τις εμβληματικές αυτές φυσιογνωμίες, με την καθοδήγηση των κορυφαίων ομογενειακών συλλογικοτήτων, οι οποίες «οφείλουν να λειτουργήσουν, επίσης, και ως δικλείδες ασφαλείας και εθνικής αυτοπροστασίας.» (Χριστόφορου Τριπουλά, Κυβερνητικές ιδεοληψίες, ομογενείς εικονοληψίες)

Καθήκον όλων μας είναι, χωρίς να καλλιεργήσουμε πολωτικό κλίμα, χωρίς εθνικιστικές τάσεις, αλλά με εθνική συνείδηση, να υπερασπιστούμε την εθνική, ιστορική, πολιτισμική και γλωσσική μας ταυτότητα, έναν πολιτισμό, «ὁ ὁποῖος ἀποτυπώνεται στή διαχρονία τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας καί ἐπιβεβαιώνεται γλωσσικά, πολιτιστικά καί πολιτισμικά μέσα στόν ἴδιο τόν ἑλληνικό χῶρο, καί γιαυτό δέν μπορεῖ νά γίνει ἀντικείμενο χρήσης ἤ διεκδίκησης ἀπό κάποιο ἄλλο κράτος, μέ τό ὁποῖο οὐδεμία σχέση ταυτότητας ἔχει.» (Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, Μια συμφωνία που διχάζει δεν δικαιώνεται)

Μοιράζομαι μαζί σας, εν κατακλείδι, το στοχασμό και προβληματισμό του λαοφιλούς μουσικοσυνθέτη Μίκη Θεοδωράκη: «Στη χώρα μας δυστυχώς από το 1821 έως σήμερα περάσαμε από την Υποδούλωση στην Εξάρτηση που συνεχίζεται έως σήμερα με ελάχιστα διαλείμματα. … Παράξενη στ’ αλήθεια αυτή η χώρα που για να γίνεις ελεύθερος θα πρέπει πρώτα να θυσιάσεις τη ζωή σου…».

Ζήτω η 25η Μαρτίου 1821!
Ζήτω το Έθνος!
Ζήτω η Ομογένεια μας στη Σκανδιναυΐα!